

Innspill til Høringsuttalelse 20.04.12

Alternative straffereaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd

Samarbeidsforum støtter ideen som ligger til grunn for intervensjonsprogrammet, men mener programmet bør kreve deltakelse i 18-24 måneder fremfor 3-6 måneder dersom det skal gi tilsiktet effekt.

Vi har imidlertid merket oss noen vesentlig mangler i kap 6 der behandlingstilbudet for narkotika misbrukere er behandlet.

Under kap 6.2 om barnevernets rolle og ansvar utelater rapporten det viktigste hjelpetiltaket for denne målgruppa i barnevernet. Vi mener det er ruskollektivene. På side 46 leser vi at *tiltak for ungdom med rusproblemer er lite utprøvd i Norge*. Faktum er at det ble utviklet nye hjelpetiltak for denne gruppen på 80 tallet, med Tyrilikollektivet i spissen. Kollektivene ble en suksess, og det ble etablert mange rusbehandlingskollektiver for ungdom dette tiåret. Kollektivene har siden vært enerådende tiltak for de tenåringene som faller inn i målgruppa til intervensjonprogrammet herunder ungdom på paragraf 12 soning. MST har vist seg mindre egnet for ungdom som har utviklet problematisk rusbruk og som er eldre enn 15 -16 år. Her kommer kollektivene inn som neste ledd i behandlingsskjeden. Når MST ikke lykkes eller vurderes som utilstrekkelig, pleier barnevernet å søke behandling på ruskollektiver ofte på tvangsvedtak i inntil ett år.

I nederste avsnitt på side 46 bør det fremkomme at kollektivene er det rådende tiltaket som benyttes på dette feltet. De mange undersøkelsen som er gjort har vist gode resultater over flere tiår. Plasseringene skjer etter barnevernloven paragraf 24 og 26. Målgruppen er unge rusmisbrukere i alder 15-18 år. Det største kollektivet, Klokkergården har drøyt 60 plasser fordelt på 10 avdelinger. I en rapport fra Bufdir 2009, "Innsats mot rus i barneverninstitusjoner" står det på s 42 at *Ruskollektivene ser ut til å lykkes bra med denne målgruppen*. Et annet sted i rapporten på s 40 navngis Tyrili, Fossum, Klokkergården Hiimsmoen og Skjerfheimkollektivene som de tiltakene som Bufetat hentet sine tjenester fra i 2008. Rapporten forteller at Bufetat til sammen kjøpte 129 plasser fra disse kollektivene. I tillegg kommer 12 plasser på Skjerfheimkollektivet som Bufetat driver selv.

Det står om de nye forsøksinstitusjonene til Bufetat at erfaringene foreløpig er gode. Samarbeidsforum er kjent med at den ene institusjonen måtte stenge etter få måneders drift høsten 2012 da det ikke lyktes å gi ungdommene et forsvarlig behandlingstilbud. Vi kjenner ikke til at det foreligger rapporter pr i dag som kan underbygge disse forsøksprosjektene resultater.

Kommentar til kap 13.9

Det foreslås at intervensjonsprogrammet skal være kortere enn ordinær prøvetid på 2 år.

Samarbeidsforum tror programmet vil gi langt bedre resultater hvis det varer 18 – 24 måneder enn 3-6 måneder slik utvalget foreslår. Med så kort varighet risikerer man at mange sniker seg med i programmet kun for å få lettere straff – ikke fordi de virkelig ønsker å bli rusfri og er villige til å satse. Uten reell motivasjon og et program som følger dem over lang tid har kollektivene erfaring for at muligheten for å avtar betraktelig.

Kommentar til kap 13.10

S 137. Det står at behandling av rusmiddelavhengige *i alt vesentlig er basert på frivillighet.*

Dette gjelder ikke avhengige under 18 år. Samarbeidsforum antar at minst halvparten av institusjonplasseringene for rusbrukere under 18 år skjer på tvang etter barnevernlovens § 4-24. Mange av de frivillige plasseringen på § 4-26 er i realiteten ufrivillige fordi ungdommene presses til å samtykke av frykt for at de ellers vil bli tvangsplassert.
